

Christer hade borreliabesvär i 4 år

Dunderkur blev hans räddning!

I dag ser han pigg och stark ut – den 59-årige systemutvecklaren från Huddinge, söder om Stockholm.

Men för ett år sedan var han en skugga av sitt nuvarande jag – 24 kilo magrare, svag, yr och andfådd. Han hade värk i benen, huvudet och över bröstet.

– Närminnet försämrades också och jag kunde inte koncentrera mig på en bok eller ett TV-program. Hade svårt att hitta ord och började stava fel.

Allt på grund av ett fästingbett under en utflykt i Stockholms skärgård sommaren 2003.

Han hade den extrema oturen att smittas av både TBE och borreliabesvär! Borreliabesväret upptäcktes genom

att han fick en typisk hudrodnad och TBE-viruset genom blodprov.

Ingen behandling hjälpte

Läkarna trodde att hans svåra besvär var sviter efter TBE-viruset. Borreliabesväret antogs vara borta efter antibiotikakuren.

Mängder av neurologiska och

medicinska undersökningar gjordes, men man hittade ingen behandling som hjälpte.

Men ju mer Christer lärde sig i ämnet, genom sin roll som vice ordförande i patientföreningen för

TBE- och borreliabesvär, desto mer övertygad blev han om att det var borreliabesvär som låg bakom hans problem. Att antibiotikakuren kanske inte hade tagit kål på bakterien.

– Symtomen stämde precis med kronisk borreliabesvär. Det är mycket vanligare än man tror, nästan alla samtal till patientföreningen handlar om det, säger han.

Om man inte får behandling för borreliabesvär, oftast för att man inte vet att man blivit smittad, kan bakterien sprida sig till det centrala nervsystemet och lederna. Typiska symptom är svår nervsmärta, trötthet, yrsel, ledvärk, domningar och glömska m.m.

Sjukdomen kan vara svår att upptäcka. Dagens tester missar många borreliabesvär, tre av sjukvårdens fem tester underkändes häromåret i en svensk studie.

Så var det för Christer. Inga antikroppar mot borreliabesvär syntes i blod- eller ryggmärgsprov, så han fick verkligen stå på sig för att läkarna skulle gå vidare med borreliabesväret. Efter cirka två och ett halvt år fick Christer en långtidsbehandling med antibiotika (Doxyferm), men efter 50 dagar märktes ingen förbättring. Dosen ökades då till den dubbla svenska dosen, vilket rekommenderas av vissa läkare i USA. Det gjorde honom ännu sjukare i början.

Värken var borta

– Efter en vecka vaknade jag en morgon och mådde riktigt bra. Värken var i stort sett borta och jag hade fått krafterna tillbaka. Jag tog en lång promenad utan krampvärk i vaderna och jag blev inte så där trött. Minnet och koncentrationsförmågan är också tillbaka. Värkbesvären återkom sedan i skov och efter 4 månader gick han över till en annan behandlingsmetod: 21 dagar med antibiotika mot svamp följt av en 30-dagars penicillinkur.

– Precis som förra kuren mådde jag först sämre. Fick en del nya besvär, som bältrosliknande värk. Men då tänkte jag: Nu får den jäkeln så den tål!

Efter drygt 100 dagar var alla besvären helt borta. Christer har börjat jobba på halvtid igen och livet blir allt mer normalt.

– Det känns underbart, säger han. ■

"Närminnet försämrades och jag kunde inte koncentrera mig på en bok eller ett TV-program"

Har två söner

namn: Christer Edlund.
ålder: 59 år.
bo: i Huddinge.
familj: Sönerna Manne 20 år
Erik 16 år.
yrke: Systemutvecklare.
sjukdom: Vice ordförande i TBE-
och borreliapatientföreningen,
men äntligen frisk från borrelia.

1000-tals svenskar smittas

■ **Borrelia är den vanligaste** fästingöverförda infektionen i Sverige. Cirka 20 procent av alla fästingar beräknas bära på smitta

■ **Mellan 5 000 och 10 000** svenskar smittas av borrelia varje år. Drygt hälften får inga synbara symtom och hos de flesta läker infektionen utan några men.

■ **Cirka 50 procent** får den typiska röda hudrodnaden kring bittet, en röd ring (växer efter cirka en vecka och till minst en femkronas storlek). En antibiotikakur botar de flesta.

■ **Upptäckt borrelia** kan gömma sig i kroppen och lura immunförsvaret, så att inga antikroppar bildas. Bakterien kan på så sätt sprida sig till kroppens vävnader och orsaka olika sorters besvär

■ **Hos ungefär en sjätte-del** av de smittade sprider sig sjukdomen till det centrala nervsystemet, så kallad neuroborrelios. Skarp nervsmärta är typiskt symptom men även ansiktsförflamning förekommer. Man kan också få hjärnhinneinflammation. Då behöver man läggas in på sjukhus och få en kraftfull antibiotikabehandling. Men även mer diffusa symtom som utmattning, yrsel, värk i bakhuvud och nacke, tinnitus, brännvärk, stickningar och minnesproblem förekommer.

■ **Hos vissa sprider sig** infektionen till lederna, som kan svullna upp ungefär som vid reumatism. Upptäcks genom att ledvätskeprov.

■ **Äldre personer**, särskilt kvinnor, drabbas hårdare av borrelia än yngre.

■ **Sjukdomen kan vara svår** att upptäcka. Dels för att symptomen kan vara diffusa och likna andra diagnoser, som utbrändhet. Dels för att dagens tester, enligt en svensk studie, håller låg kvalitet och missar många borreliafall.

Å skyddar du dig mot borrelia

Klä dig fästingsäkert om du ska ut i fästingrika marker: Långbyxor nedstopade i stövlar. Använd fästingmedel, som ggA och MosiGuard.

Kolla kroppen noggrant på kvällarna, särskilt på fuktiga ställen som knäveck, nskar och bakom öronen. Luskamma gärlhåret. Torktumla kläderna. Ju tidigare man bort fästingen ju mindre risk att bli sjuk.

Skicka in "misstänkta" fästingar på analys, så får du besked om fästingen som t dig hade borrelia eller inte. Fråga på ditt

4 Käka vitlök, antingen fyra vitlöks-tabletter eller 2-3 råa klyftor uppdelat på en kvälls- och en morgondos. Har visat sig ha en avskräckande effekt.

5 Ha inte hunden eller utekatten i sängen om du inte kollat deras päls noga. Använd fästingmedel, till exempel Frontline för katter och ExSpot för hundar.

Här finns de flesta fästingarna i sommar

CKNING: LENNART RYDÉN

Vill du veta mer: Patientföreningen för TBE- och borreliadubbade finns på hem.bredband.net/tbepatientforeningen eller ring 070-531 62 81 (Christer Edlund) eller 070-248 48 86 (Robert Speich).